

Opće izvješće o radu za 2012. godinu

Sadržaj

UVOD	4
I. ODJEL ZA PROCJENU RIZIKA	6
1. Znanstvena mišljenja/procjena rizika na vlastitu inicijativu	6
2. Znanstvena mišljenja/procjena na zahtjev Ministarstva poljoprivrede/ Ministarstva zdravlja	7
3. Znanstveni projekti/studije financirane od strane drugih institucija	8
4. Znanstveni projekti/studije financirane od strane HAH-a	8
5. Inicijalna procjena rizika	11
6. Izrada pisanih materijala	14
II. ODJEL ZA ZNANSTVENU POTPORU I BAZE PODATAKA	15
1. Uspostavljanje nacionalne baze podataka o prehrambenim navikama	15
2. Prikupljanje podataka	16
3. Rad na projektima	18
4. Izrada znanstvenih mišljenja	21
III. ODJEL ZA KOMUNIKACIJE I ODNOS E S JAVNOŠU	22
1. Daljnje jačanje vidljivosti HAH-a u široj javnosti RH obilježavanjem važnih datuma	22
2. Pozicioniranje u znanstvenoj i stručnoj zajednici RH kroz organizaciju i suorganizaciju znanstvenih i stručnih skupova	23
3. Poticanje značajnije međunarodne suradnje u regiji	24
4. Daljnje jačanje prepoznatljivosti u aktivnom sudjelovanju djelatnika HAH-a i ostalih uključenih institucija u radnim grupama EFSA-e te poticanje značajnijeg uključivanja hrvatskih znanstvenika i stručnjaka u EFSA Expert Database	24
5. Uspostavljanje komunikacije i edukacija najmlađih potrošača	25

6. Porast transparentnosti rada HAH-a objavom rezultata znanstvenih mišljenja u formi web priče i objave za medije	26
7. Definiranje svih potrebnih standarda i izrada Knjige grafičkih standarda	27
8. Jačanje informatičke sigurnosti, poboljšanje interne distribucije dokumenata i uspostava lako dostupnih elektroničkih (online) baza podataka unutar HAH-a	28
9. Osvješčivanje i educiranje potrošača po pitanju rizika koji potječe od hrane	28
10. Razvoj novih komunikacijskih kanala	29
IV. ODJEL ZA PRAVNE, KADROVSKE I FINACIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE	30
1. Finacijsko- računovodstveni poslovi	30
2. Poslovi vezani uz postupke javne nabave	30
3. Kadrovski poslovi	32
4. Poslovi vezani uz izradu pravnih akata	32
V. OSTALI ZADACI I DJELATNOSTI HRVATSKE AGENCIJE ZA HRANU	33
1. Koordinacija rada znanstvenih odbora/radnih grupa	33
2. Edukacije djelatnika HAH-a	35
3. Sudjelovanje na kongresima i seminarima	36
4. Sudjelovanje na seminarima, studijskim putovanjima te u radnim grupama u okviru predpristupnog programa u organizaciji EFSA-e	37
5. Organizacije/suorganizacije okruglih stolova ili radionica za različite ciljane publike: proizvođači, potrošači, akademska zajednica	39
6. Sudjelovanje u radu povjerenstva/radnih skupina u tijelima nadležnim za provođenje inspekcija	39
7. HAH – kontakt točka	40
8. ISO sustav kvalitete	41

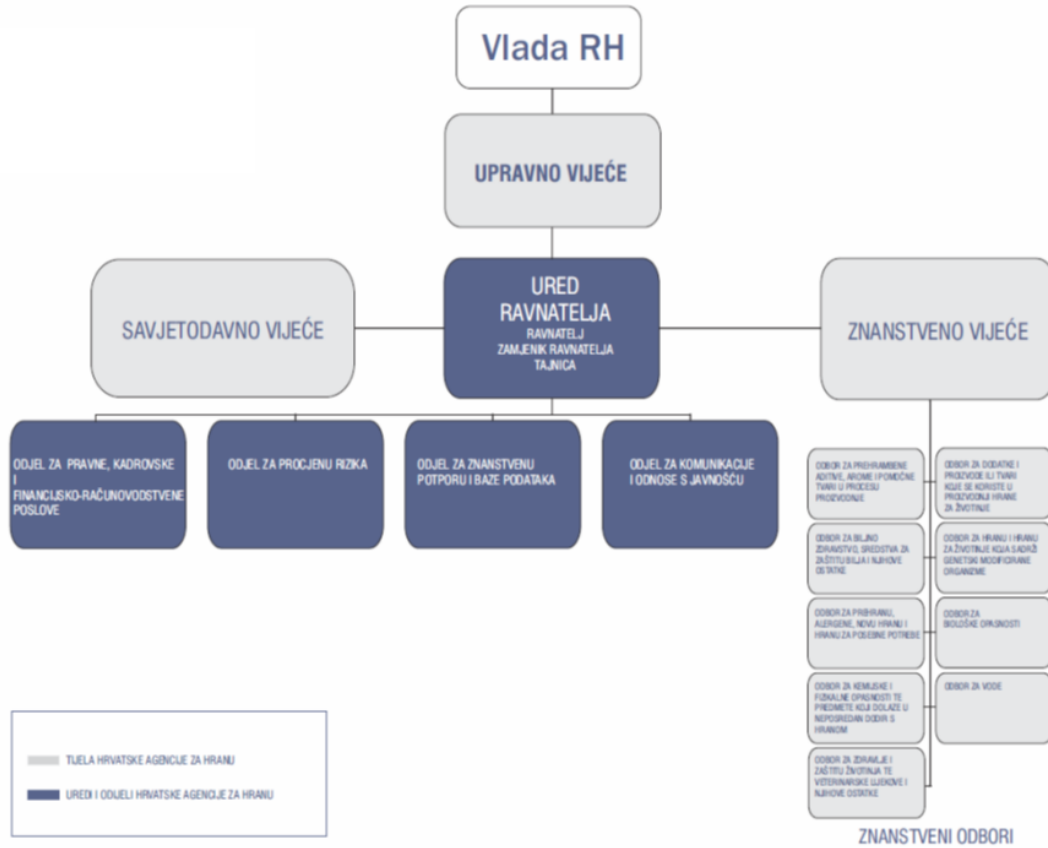
UVOD

Program rada za 2012. godinu odvijao se u skladu s usvojenim *Programom rada HAH-a za 2012. godinu*, usvojenim na sjednici Upravnog vijeća u ožujku 2012. Godine, a u skladu s financijskim proračunom HAH-a i njegovim korekcijama tijekom 2012. godine.

Sve aktivnosti vezane uz realizaciju zadaća i realizaciju godišnjeg Programa rada za 2012.g. odvijale su se, u užem smislu, kroz rad Ureda Ravnatelja te 4 odjela HAH-a, a u širem smislu i kroz sva tijela HAH-a (UV, SV, ZV i ZO/RG,).

Sukladno Zakonu o hrani, konačno opće izvješće usvaja Upravno vijeće HAH-a do 31. ožujka 2013.g.

I. ODJEL ZA PROCJENU RIZIKA

1. Znanstvena mišljenja/procjena rizika na vlastitu inicijativu

Temeljem rezultata studija i pilot projekata **izrađena su 4 znanstvena mišljenja na vlastitu inicijativu:**

- *Znanstveno mišljenje o fosfatima i polifosfatima u mesnim proizvodima*
- *Znanstveno mišljenje o pojavnosti mikotoksina u krmivima i krmnim smjesama u RH*
- *Znanstveno mišljenje o teškim metalima u mesu divljači*
- *Izveštaj o znanstvenoj studiji - Određivanje izloženosti tradicionalno držane domaće svinje protozону *Toxoplasma gondii*.*

Znanstvena mišljenja/procjene rizika koje su započete tijekom 2012. godine:

- *Znanstveno mišljenje o sigurnosti prehrambenih aditiva u određenim vrstama hrane - temeljem studije *Procjena i analiza sigurnosti prehrambenih aditiva**
- *Znanstveno mišljenje o prijenosu teških metala iz tla u žitarice – temeljem istraživanja *Toksični i esencijalni teški metali u zrnu pšenice na kiselom i karbonatnom tlu RH**
- *Znanstveno mišljenje o prijenosu teških metala iz tla u različite vrste povrća – temeljem istraživanja *Proizvodnja povrća i prijenos teških metala iz tla u prehrambeni lanac**
- *Znanstveno mišljenje o mogućnosti uporabe lista biljke *Stevia Rebaudiana (Bertoni)**

2. Znanstvena mišljenja/procjena na zahtjev Ministarstva poljoprivrede/ Ministarstva zdravlja

Davanje znanstvenih mišljenja na zahtjev nadležnog tijela definirano je Pravilnikom o izdavanju znanstvenog mišljenja i pružanju znanstvene i tehničke potpore (NN br. 130/09). Njihov broj nije se mogao planirati unaprijed. Tijekom 2012. godine Odjel je izradio 3 izlazna dokumenta: **2 znanstvena mišljenja i jedno znanstveno izvješće na zahtjev nadležnih ministarstava** i to:

- na zahtjev Ministarstva poljoprivrede
  - *Znanstveno mišljenje o migraciji epoksidiranog ulja soje (ESBO) s poklopca staklenki tapenade od zelenih maslina,*
- na zahtjev Ministarstva zdravlja:
  - *Znanstveno mišljenje za novu tehnologiju proizvodnje boca za mineralne vode,*
- te jedno znanstveno izvješće,
  - *Znanstveno izvješće o potencijalnim rizicima od teških metala na zdravlje građana RH u svim kategorijama hrane koji se više ne nalaze u Izmjenama i dopunama Pravilnika o najvećim dopuštenim količinama određenih kontaminanata u hrani*

Zbirno gledano, Odjel za procjenu rizika izradio je 6 znanstvenih mišljenja, i jedno znanstveno izvješće, dok se 4 znanstvena mišljenja krajem 2012. godine u fazi izrade.

3. Znanstveni projekti/studije financirane od strane drugih institucija

Sukladno planiranom, u okviru Programa rada za 2012. godinu, **završene su dvije studije** koje su financirane u okviru „Projekta pravnog i institucionalnog usklađivanja u području poljoprivrede s pravnom stečevinom EU (CAACP)“, kako je i planirano:

- *Procjena i analiza sigurnosti prehrambenih aditiva*
- *Pojavnosti mikotoksina u krmivima i krmnim smjesama za životinje u RH*

4. Znanstveni projekti/studije financirane od strane HAH-a

- u potpunosti realizirane aktivnosti u 2012.g.:

Izrada projekata/studija financiranih od strane HAH-a, odnosno na inicijativu HAH-a proizašla je iz dosadašnjih saznanja i iskustava vezanih uz aktualnu problematiku rizika porijeklom iz hrane, za koje je potrebno izraditi znanstveno mišljenje, ali za koje u danom trenutku nisu postojali podaci i istraživanja o trenutnom stvarnom stanju na nacionalnoj razini.

- *Studija o smrznutom mesu svinja*

Izrada navedene studije provodi se temeljem preporuka radne grupe za izradu znanstvenog mišljenja o kvaliteti smrznutog mesa peradi, kao nastavak istraživanja u području kvalitete smrznutog mesa općenito, za različite kategorije smrznutog mesa, kako bi se istražili biokemijski i mikrobiološki procesi koji nastaju tijekom dugotrajnog zamrzavanja mesa. Predviđeno trajanje provedbe studije je 18 mjeseci te je njezin

završetak planiran za jesen 2013. godine, nakon čega će se moći započeti s izradom znanstvenog mišljenja. Studija se provodi u suradnji više institucija – Veterinarskog fakulteta Zagreb, Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Zagreb, Poljoprivrednog fakulteta Osijek te Hrvatskog veterinarskog instituta.

- *Studija o utjecaju dodataka prehrani na neke mikrobiološke parametre higijene mesa peradi*

Rezultati studije poslužili su kao temelj za izradu doktorskog rada te u svrhu utvrđivanja učinaka dodataka u hranu (funkcionalnog pojačivača apetita i zeolita obrađenog vibrotehnologijom) na proizvodne, zdravstvene i antioksidativne pokazatelje u pilića, kao i utvrđivanje imaju li hranidbeni tretmani utjecaja na prisutnost/odsutnost bakterija iz roda *Campylobacter*, *Salmonella* i *Listeria monocytogenes* u probavnome sustavu i mesu pilića.

Studija je provedena dijelom na Poljoprivrednom fakultetu u Osijeku, a dijelom na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu u Osijeku.

- *Istraživanje prisutnosti ftalata u hrani*

Istraživanje je provedeno zbog široke primjene ovih spojeva u prehrambenoj industriji budući da se koriste kao omekšivači za plastifikatore kod proizvodnje ambalaže te različitih folija. Za njihovo određivanje najčešće se koriste tehnike plinske i tekućinske kromatografije. Razina ftalata u hrani povećava se s povećanjem temperature proizvoda koji se nalazi u ovakvoj ambalaži. Istraživanja pokazuju da na ljudski organizam ftalati djeluju kancerogeno, a manifestira se kao rak dojke i rak testisa te kao hormonski disruptori, uslijed čega dolazi do feminiziranosti muškaraca.

Istraživanje je provedeno na Zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ u Zagrebu.

- *Istraživanje prisutnosti nitrata u zelenom povrću*

Istraživanje je provedeno u svrhu utvrđivanja učestalost kontaminacije zelenog povrća nitratima, budući da ne raspolažemo s ovakvim podacima, a poznato je da je najveći izvor nitrata (NO₃) zeleno, lisnato povrće. Većina nitrata se izlučuje iz tijela, a redukcijom nitrata u tijelu nastaju nitriti, koji se također dodaju određenim vrstama hrane kao konzervansi u svrhu sprečavanja rasta bakterije *Clostridium botulinum*. Osim unosom preko hrane i vode, nitriti nastaju i u našem tijelu, normalnim procesima metabolizma, stoga je rizik od utjecaja nitrata na zdravlje potrebno detaljno ispitati.

Istraživanje je provedeno na Zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ u Zagrebu.

- *Ispitivanje kontaminacije teškim metalima domaće i uvozne ribe i proizvoda od ribe*

Istraživanje je provedeno s ciljem ispitivanja učestalosti i veličine kontaminacije ribe i proizvoda od ribe teškim metalima budući da je ovo često predmet obavijesti u sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (RASFF).

Ispitivanje je provedeno na domaćim i uvoznim proizvodima u svrhu usporedbe rezultata te boljeg uvida u stanje na hrvatskom tržištu.

Istraživanje je provedeno na Zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ u Zagrebu.

5. Inicijalna procjena rizika

Izrada inicijalne procjene rizika definirana je Pravilnikom o sustavu brzog uzbuñivanja za hranu i hranu za životinje (NN br. 134/09).

Tijekom 2012. godine izrađeno je 37 inicijalnih procjena rizika, prikazanih u tablici.

2012. GODINA		
R.Br.	NAZIV	DATUM
1.	Inicijalna procjena rizika - Migracija epoksidiranog ulja soje (ESBO) s poklopaca staklenki	05.1.2012.
2.	Inicijalna procjena rizika - Salmonella u svinjskom mesu	12.1.2012.
3.	Inicijalna procjena rizika - Prekoračene granične vrijednosti Enterobacteriaceae i Escherichia coli	13.1.2012.
4.	Inicijalna procjena rizika za neoznačeni gluten u dječjoj kašici ¹	17.1.2012.
5.	Inicijalna procjena rizika za Aflatoksin M1 u trajnom mlijeku 2,8 % m.m.	25.1.2012.
6.	Salmonella u piletini	31.1.2012.
7.	Salmonella u svinjetini	31.1.2012.
8.	Inicijalna procjena rizika - Neoznačeni proteini mlijeka u čokoladnim prutićima sa sezamom	2.2.2012.
9.	Inicijalna procjena rizika - Salmonella u porcioniranom pilećem mesu	3.2.2012.

10.	Inicijalna procjena rizika za koroziju sječiva noža	9.2.2012.
11.	Inicijalna procjena rizika za atropin u čaju od čička	24.2.2012.
12.	Inicijalna procjena rizika za Aflatoksin u košticama marelice	6.3.2012.
13.	Inicijalna procjena rizika za plijesni u čaju od šipka	22.3.2012.
14.	Inicijalna procjena rizika za Tapioca Pearls kalijev sorbat	16.4.2012.
15.	Parazitarna infestacija sa Anisakisom u ohlađenom osliću (Merluccius Merluccius) iz Hrvatske	19.4.2012.
16.	Inicijalna procjena rizika za Salmonella Typhimurim u zamrznutom purećem fileu iz Brazila ¹	9.5.2012.
17.	Nedozvoljena genetski modificirana bazmati riža podrijetlom iz Indije, preko Italije i Češke	15.5.2012.
18.	Inicijalna procjena rizika za migraciju primarnih aromatskih amina iz uređaja za pečenje kruha porijeklom iz Kine	23.5.2012.
19.	Inicijalna procjena rizika za sildenafil u dodacima prehrani	5.6.2012.
20.	Salmonella u sojinoj sacmi podrijetlom iz Brazila	5.6.2012.
21.	Inicijalna procjena rizika za migraciju melamina i formaldehida iz pribora za kuhanje (kuhača) podrijetlom iz Kine	13.7.2012.
22.	Komadići metala u sirovini za proizvodnju dodataka za mliječnu industriju	19.7.2012.
23.	Nalaz dimetoata i ometoata u nedozvoljenoj koncentraciji u cvjetači	24.7.2012.
24.	Dioxin u dodatku hrani za golubove	30.7.2012.

25.	Migracija melamina i formaldehida iz pribora za kuhanje (kuhača) podrijetlom iz Kine preko Hong Konga	2.8.2012.
26.	Migracija formaldehida iz pribora za kuhanje (kuhača) podrijetlom iz Češke preko Italije	3.8.2012.
27.	Inicijalna procjena rizika za Bacillus cereus u organskim klicama rotkvice	14.8.2012.
28.	Inicijalna procjena rizika za 1,3 dimetilamilamin (DMAA) u dodacima prehrani	23.8.2012.
29.	Inicijalna procjena rizika za Escherichia coli, kvasce i plijesni u kajmaku	29.8.2012
30.	Inicijalna procjena rizika za okratoksin A u organskoj hrani za djecu	21.9.2012
31.	Inicijalna procjena rizika za Natamicin, E 235, u listovima za pite i savijače (HR i EU rasff)	16.10.2012
32.	Inicijalna procjena rizika za Nedeklarirani sulfid u grožđicama iz Turske, preko Njemačke	17.10.2012
33.	Inicijalna procjena rizika za Histamin u tuna komadići u sojinom ulju	22.10.2012
34.	Inicijalna procjena rizika za Sibutramin u zelenoj kavi	25.10.2012
35.	Tragovi jaja u mješavini za muffine	29.10.2012
36.	IPR Povećane vrijednosti mikrobioloških parametara u proizvodima Zelene odgorčene stolne masline i Zelene odgorčene masline punjene paprikom u slanoj otopini	19.11.2012.
37.	Prekoračenje MDK za živu u RUMALAYA FORTE tabletama za dodatak prehrani	26.11.2012.

6. Izrada pisanih materijala

U svrhu usklađivanja terminologije te pružanja stručne i tehničke pomoći stručnjacima i djelatnicima koji su uključeni u izradu znanstvenih izlaznih dokumenata načinjen je

- *Vodič za izradu znanstvenog mišljenja* – materijal koji daje osnovne smjernice i opise za izradu znanstvenog mišljenja te ostalih znanstvenih dokumenata Odjela te ima popis najvažnijih stručnih dokumenata/vodiča vezanih za procjenu rizika za različita područja.

U sklopu ovog dokumenta nalazit će se i predviđeni

- *Pojmovnik za procjenu rizika* - materijal koji na jednom mjestu objedinjuje i tumači pojmove koji se koriste prilikom procjene rizika.

II. ODJEL ZA ZNANSTVENU POTPORU I BAZE PODATAKA

Prema *Programu rada za 2012. godinu*, Odjel za znanstvenu potporu i baze podataka ostvario je slijedeće zadatke:

1. Uspostavljanje nacionalne baze podataka o prehranbenim navikama

Sukladno metodologiji preporučenoj u EFSA-inom vodiču „*General principles for the collection of national food consumption data in the view of a pan-European dietary survey*“ (2009; 7(12):1435) proveden je još jedan val istraživanja o prehranbenim navikama u RH, na terenu, ljeti 2012.godine.

Formirane su dvije baze podataka (jesen 2011. i ljeto 2012.), koje će biti spojene u jedinstvenu bazu nakon što budemo u mogućnosti nabaviti informatički sustav za pohranjivanje ovakvih podataka koji će nam omogućiti i lakšu manipulaciju istih.

S obzirom na nedostatak sredstava i djelatnika, po pitanju analize podataka, ugovorena je suradnja s Prehranbeno-tehnološkim fakultetom, koji će tematski (po pojedinim grupama hrane u korelaciji s ostalim odabranim parametrima) obraditi dobivene podatke kroz završne radove studenata na specijalističkom studiju nutricionizma. U tijeku su obrade podataka za prvi val istraživanja (voće i povrće, pekarskih proizvoda i kruh).

Djelatnici Odjela pripremili su dobivene „sirove“ podatke za obradu na način da su ih kodirali koristeći FoodEx I klasifikaciju, na prvom nivou, tj. kodirajući hranu u obliku u kojem je konzumirana.

U slijedećoj godini planirana je obrada podataka na slijedeće dvije razine, te njihova analiza i priprema za slanje u EFSA-u, ulaskom RH u EU.

Podaci dobiveni ovim istraživanjem pobudili su veliki interes od strane sudionika sustava sigurnosti hrane u RH, tako da je kroz njih ostvarena dodatna suradnja s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Ministarstvom zdravlja, Hrvatskim veterinarskim institutom i drugima.

2. Prikupljanje podataka

Temeljem stavka 3. članka 25., članka 26. i 37. Zakona o hrani, jedna od osnovnih djelatnosti HAH-a je prikupljanje i analiziranje podataka radi karakteriziranja i praćenja rizika, koji imaju izravan ili neizravan utjecaj na zdravstvenu ispravnost hrane i hrane za životinje.

- *Godišnja izvješća laboratorija za službene kontrole prema Pravilniku o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorija za hranu i hranu za životinje (NN br. 86/10, 7/11)*

Odjel za znanstvenu potporu i baze podataka u suradnji s nadležnim ministarstvom kreirao je tablice za dostavu godišnjeg izvješća rezultata analiza službenih laboratorija, prema kojem su laboratoriji obvezni izvješće poslati Ministarstvu poljoprivrede i HAH-u do kraja veljače za prethodnu godinu.

Za proteklu 2011. godinu pristigli su podaci iz svih službenih laboratorija, ukupno 32

laboratorija.

Nakon što su podaci analizirani u Odjelu, uslijedio je sastanak s Ministarstvom poljoprivrede na kojem je dogovoreno da se kontaktiraju pojedini laboratoriji u cilju pojašnjenja poslanih podataka, te da se napravi dodatna analiza prikupljenih podataka, što je i učinjeno u zadanom roku.

Na slijedećem sastanku u MP, HAH je predložio da se na osnovi analize dobivenih podataka izradi godišnje izvješće, što je prihvaćeno od strane MP. Osim toga, zaključeno je da je potrebna preinaka postojeće tablice u cilju pojednostavljenja popunjavanja, što je i učinjeno. Izmijenjena tablica postavljena je na web stranici Ministarstva poljoprivrede i HAH-a. Izvješće je pripremljeno i poslano u Ministarstvo poljoprivrede na dopunu i verifikaciju za objavljivanje na web-u, od strane pravne službe Ministarstva poljoprivrede.

Kroz projekt Funkcionalna nadogradnja CRO RASFF ICT rješenja, u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, krajem 2011. godine provedena je 1. faza informatičkog umrežavanja nekoliko laboratorija za službene kontrole.

Nije bilo aktivnosti po pitanju dovršenja projekta u 2012. godini jer nisu bila odobrena sredstva iz proračuna (informacija dobivena od voditelja projekta u Ministarstvu poljoprivrede).

- *Prikupljanje podataka ostalih relevantnih institucija*

Od Ministarstva zdravlja dobiveni su podaci:

- monitoringa mikotoksina za 2010. i 2011. godinu
- teške metale za period od 2008–2011. godine

- GMO za 2010. i 2011. godinu

Od Ministarstva poljoprivrede dobiveni su podaci:

- monitoringa rezidua pesticida za period od 2008–2011. godine.

- *Stvaranje baza podataka i baze relevantnih dokumenata*

Sukladno prikupljenim podacima stvorene su i baze podataka.

Postojeća baza dokumenata sustavno je nadograđivana tijekom cijele godine.

3. Rad na projektima

- *FP7-KBBE-2011-05 Pan European Total Diet Study (TDS)*

Početakom 2011. godine HAH se na poziv Francuske agencije ANSES uključio u prijavu znanstvenog projekta FP7 Total Diet Study (TDS) Exposure. Projekt je iz područja 2.2.4. Kvaliteta i sigurnost hrane, te uključuje 26 institucija iz 19 zemalja. Projekt je započeo u veljači 2012.

U prvoj godini projekta ostvareno je sve što je planirano.

U okviru WP-ova u čiji rad smo uključeni, pripremljeni su izlazni dokumenti:

WP2 – list of criteria for TDS

WP2 D2.1 population of interest

WP3 D3.1 literature review (analysing food consumption datasets)

WP3 D3.2 protocol development

WP3 D3.3 food shopping list

WP5 D5.1 TDS Vocabulary

Prisustvovali smo prvom „kick-off“ sastanku u Parizu 29.02-01.03. WP5 sastanku u Rimu 07.09., te WP2 i WP3 sastanku putem konferencijske veze 12.06. pri čemu je prezentiran pregled aktivnosti INFOSAN mreže vezano za kemijske kontaminante relevantne za TDS.

Osim stručnih aktivnosti, pripremljeno je i prvo financijsko izvješće, koje je od strane koordinатора projekta u potpunosti prihvaćeno.

Projekt se nastavlja slijedeće 3 godine.

- *Projekt „Prehrambene navike i metabolički sindrom kod adolescenata“, nositelj projekta: Institut za antropologiju, Zagreb*

Trajanje projekta je 3 godine. U prvoj godini projekta provedena su istraživanja na adolescentima o čemu je izrađeno izvješće

- *Praćenje pojavnosti citrinina i okratoksina A u mesnim proizvodima na području Republike Hrvatske- u suradnji s Prehrambeno biotehnološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu*

Ideja za ovakav projekt nastala je činjenicom da dopuštena količina mikotoksina u mesnim proizvodima nije regulirana niti propisima na razini Europske unije niti u Republici Hrvatskoj, kao i to da je citrinin, mikotoksin, koji se u Republici Hrvatskoj još ne određuje.

Istraživanje je provedeno prema planiranoj metodologiji opisanoj u projektnom zadatku u zadanom roku. Rezultati su dostavljeni.

Iako je iz rezultata istraživanja vidljivo da se mikotoksini pojavljuju u mesnim proizvodima, ipak se ne može zaključiti da mesni proizvodi predstavljaju značajan rizik za zdravlje ljudi zbog pojavnosti mikotoksina. Stoga je potrebno nastaviti praćenje prisutnosti mikotoksina ne samo u mesnim proizvodima već i u samoj sirovini kao i u dodacima za pripremu kobasica kao što su začini.

- *Listeria monocytogenes* i drugi kontaminanti u svježem siru i vrhnju domaće proizvodnje s područja Republike Hrvatske – u suradnji s Prehrambeno biotehničkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Gradskim uredom za zdravstvo i branitelje grada Zagreba

Istraživanje je provedeno prema planiranoj metodologiji opisanoj u projektnom zadatku u zadanom roku. Rezultati su dostavljeni.

Planirana suradnja s Gradskim uredom za zdravstvo i branitelje grada Zagreba nije se ostvarila, uz njihovu ispriku za nemogućnost sudjelovanja, ali je projekt u potpunosti proveden s Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom.

- *Izloženost populacije Republike Hrvatske esencijalnim i ne-esencijalnim elementima primjenom studije ukupne prehrane*

Projekt je proveden u suradnji s Hrvatskim veterinarskim institutom iz Zagreba. Završno izvješće izrađeno je u prosincu 2012. godine.

- *Određivanje mikotoksina i metabolita u urinu trudnica*

Istraživanje je provedeno prema planiranoj metodologiji opisanoj u projektnom zadatku u zadanom roku. Projekt je proveden u suradnji s Prehrambeno-tehnološkim fakultetom iz Osijeka.

Rezultati realiziranih projekata koristit će se kao znanstvena i tehnička potpora nadležnim Ministarstvima.

4. Izrada znanstvenih mišljenja

- Prema Pravilniku o uvjetima i postupku izdavanja dopuštenja za stavljanje nove hrane na tržište RH i zahtjevima za posebno označavanje **nove hrane** (NN br. 118/09)

Sva nova hrana koja se stavlja na tržište RH mora proći proceduru opisanu gore navedenim Pravilnikom.

U ovoj godini nismo zaprimili niti jedan službeni zahtjev od strane Ministarstva zdravlja.

- **Prema zahtjevu** nadležnog tijela, tj. prema zahtjevu Ministarstva poljoprivrede u 2012. g., provedene su aktivnosti vezane uz dva znanstvena mišljenja.
  - *Prihvatljiva odstupanja kod navođenja hranjivih vrijednosti hrane (vitamini i minerali)* – završeno je i objavljeno.
  - *Označavanje vode navodom "pogodna za pripremu hrane za dojenčad" i tvrdnjama "može imati laksativan učinak".*

S obzirom na opsežnost zahtjeva i veliki broj parametara koji se moraju obuhvatiti ovim dokumentom, završetak ovog znanstvenog mišljenja planira se u prvom kvartalu 2013. godine.

III. ODJEL ZA KOMUNIKACIJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Realizirane aktivnosti u 2012.g odvijale su se s slijedećim ciljevima:

1. Daljnje jačanje vidljivosti HAH-a u široj javnosti RH obilježavanjem važnih datuma

- Svjetski dan zdravlja – Hrvatska agencija za hranu se aktivno pridružila inicijativi WHO-a i Ministarstvu zdravlja, na temu ovogodišnjeg Svjetskog dana zdravlja: „Starenje i zdravlje“, izdavanjem brošure: „*Treća dob i sigurnost hrane*“.

Cilj ove informativno-edukativne brošure je pružiti savjete osobama treće životne dobi, kojih se trebaju pridržavati prilikom pripreme i rukovanja hranom, a kako bi se izbjegao mogući štetni utjecaj na zdravlje.

Brošura je tiskana u nakladi od 1000 komada. Ukupno 500 komada brošure je razdijeljeno građanima u sklopu obilježavanja Dana zdravlja, u Zagrebu i Osijeku, te preko udruge Veronikin rubac iz Osijeka i Udruge za prevenciju debljine, Zagreb, te u sklopu VI. međunarodnog i regionalnog sajma poljoprivrede Subotica.

2. Pozicioniranje u znanstvenoj i stručnoj zajednici RH kroz organizaciju i suorganizaciju znanstvenih i stručnih skupova

Kroz organizaciju znanstvenih skupova, cilj je bio pozicionirati se u znanstvenoj javnosti RH:

- Tijekom listopada 2012. HAH je organizirao međunarodni skup povodom već tradicionalnog **nacionalnog obilježavanja Svjetskog dana hrane**

Skup pod nazivom "**Hrvatska na putu u EU - izazovi i očekivanja u području sigurnosti hrane i poljoprivredne politike**" održan je pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika RH te Ministarstva poljoprivrede i Ministarstva europskih i vanjskih poslova.

Na konferenciji je prisustvovalo 170 stručnjaka i znanstvenika iz Hrvatske i susjednih zemalja. Ovim brojem se ova konferencija pozicionirala kao jedno od većih okupljanja znanstvenika i stručnjaka iz ovog područja, na prostoru Republike Hrvatske.

- U okviru 47. hrvatskog i 7. međunarodnog simpozija agronoma održan je Okrugli stol „*Pesticidi u ekološkim proizvodima*“ (akademska zajednica), u veljači 2012., u Opatiji, što je bilo predviđeno Planom za 2012.g., u suradnji s Odjelom za procjenu rizika

3. Poticanje značajnije međunarodne suradnje u regiji

Hrvatska se sa svojim sustavom sigurnosti hrane i postojanjem odvojenog tijela za procjenu rizika nametnula kao primjer zemljama u regiji.

Tijekom 2012. godine predstavnici HAH-a bili su u radnom posjetu Republici Sloveniji, te u posjetu Republici Srbiji.

Također, tijekom 2012. godine imali smo intenzivnu suradnju sa susjednom Mađarskom kroz programe prekogranične suradnje.

4. Daljnje jačanje prepoznatljivosti u aktivnom sudjelovanju djelatnika HAH-a i ostalih uključenih institucija u radnim grupama EFSA-e te poticanje značajnijeg uključivanja hrvatskih znanstvenika i stručnjaka u EFSA Expert Database

Nacionalni koordinator EFSA Pretpristupnog programa za Hrvatsku iz HAH-a, u suradnji s kolegama iz Odjela za komunikacije i odnose s javnošću, pokrenuo je aktivnosti na jačanju prepoznatljivosti EFSA-e i promociji učinkovite suradnje EFSA-e i HAH-a, prije svega putem web stranice (hrv. i eng. verzija), informiranjem o EFSA-inim seminarima, sastancima, konferencijama. Te aktivnosti su pohvaljen od strane *EFSA Advisory Forum and Scientific Cooperation Unit* te su hrvatske web stranice pokazane kao primjer drugim zemljama pretpristupnicama.

Planirano je i poticanje značajnijeg uključivanja hrvatskih znanstvenika i stručnjaka u EFSA Expert Database, izbor znanstvenika u odbore i Znanstveno vijeće EFSA-e, kao i za izmještene nacionalne eksperte iz Hrvatske u EFSA-i. Te aktivnosti ostvarivale su se putem tematskih letaka na stručnim skupovima.

Također, na HAH-ovom međunarodnom skupu u listopadu, *EFSA Koordinator pretpristupnog programa i europske politike susjedskih odnosa* je u svojoj prezentaciji iznio značaj i prednosti uključivanja hrvatskih znanstvenika u rad EFSA-e.

Rezultat svih provedenih aktivnosti je trenutno sudjelovanje 18 hrvatskih znanstvenika u EFSA-inoj bazi znanstvenika – EFSA Expert Database te ovogodišnje primanje dvoje kandidata iz Hrvatske za obavljanje stručne prakse u EFSA-i.

5. Uspostavljanje komunikacije i edukacija najmlađih potrošača

U rujnu 2012. godine, u suradnji s Centrom za predškolski odgoj grada Osijeka, pokrenut je Pilot projekt *Edukacija najmlađih potrošača – pravilna prehrana*.

Prijedloge radnih materijala za edukaciju pregledao je stručni tim koji su činili predstavnici Centra za predškolski odgoj i Hrvatske agencije za hranu. Pilot projekt održan je u tri vrtića te pokrивao sve dobne skupine.

Na završnom sastanku s odgajateljicama odabranih grupa postignut je dogovor o edukaciji djece i načinu prijenosa znanja o pravilnoj prehrani kroz *Tjedan pravilne prehrane*.

Tjedan pravilne prehrane sastojao se od predavanja o važnosti pravilne prehrane koje drže djelatnici HAH-a djeci, a potom se odvijaju radionice o pravilnoj prehrani kroz cijeli tjedan (priprema voćne salate, izrezivanje piramide pravilne prehrane, memo karte).

Prije edukacije, djeca su uz pomoć odgajateljica ispunila evaluacijski upitnik, a isti evaluacijski upitnik ispunjavao se na kraju tjedna pravilne prehrane, kako bi se dobila statistička ocjena uspješnosti edukacije.

Budući da se prehrambene navike stječu u krugu obitelji, u pilot projekt bili su uključeni i roditelji djece, na način da se u *Tjednu pravilne prehrane* održalo predavanje roditeljima o pravilnoj prehrani djece starosti 4-6 godina. Prije i poslije predavanja roditelji su ispunjavali evaluacijski upitnik kako bi se statistički vrednovala uspješnost edukacije.

U pilot projektu sudjelovalo je više od 40 roditelja te više od 100 djece iz četiri skupine i tri vrtića.

Izvršena je evaluacija uspješnosti edukacije iz koje je vidljiv očekivani napredak.

6. Porast transparentnosti rada HAH-a objavom rezultata znanstvenih mišljenja u formi web priče i objave za medije

Vezano uz zakonsku obvezu objavljivanja znanstvenih mišljenja na web stranici HAH-a, tijekom 2012. godine počelo se s novim pristupom ispunjavanja zakonske objave rezultata HAH-ovog rada, te uz upisivanje znanstvenih mišljenja u upisnik znanstvenih mišljenja, rezultati znanstvenih mišljenja su prigodno objavljivani i u člancima na naslovnici, na način dostupan i razumljiv potrošačima.

Objava donesenih znanstvenih mišljenja realizirana je u formi web priče na način da su ukratko na razumljiv način opisani podaci o zahtjevu, izradi i zaključku znanstvenog mišljenja.

Podaci uključuju:

- na čiji zahtjev je pokrenuto donošenje mišljenja,
- s kojim ciljem je mišljenje donijeto,
- temeljem kojih rezultata je mišljenje donijeto i što rezultati pokazuju,
- zaključak znanstvenog mišljenja s definicijom rizika za potrošače,

Na proširenoj vijesti detaljnije je objašnjeno donošenje znanstvenog mišljenja te se na kraju vijesti postavio web link prema cjelokupnom znanstvenom mišljenju koje se nalazi u *Upisniku znanstvenih mišljenja*.

7. Definiranje svih potrebnih standarda i izrada Knjige grafičkih standarda

Tijekom 2012. godine, izrađen je prijedlog *Knjige standarda* Hrvatske agencije za hranu sa definiranim dimenzijama i primjenama elemenata vizualnog identiteta Hrvatske agencije za hranu na primjerima: HAH logo, HAH žlica, HAH memorandum, HAH znanstveno mišljenje, HAH IPR izvještaj, HAH uložna mapa, HAH rokovnik, HAH posjetnica, HAH jedno-lisni prospekt.

Konačna izrada planirana je kada bude bilo finalno definirano ustrojstvo HAH-a u budućnosti.

8. Jačanje informatičke sigurnosti, poboljšanje interne distribucije dokumenata i uspostava lako dostupnih elektroničkih (online) baza podataka unutar HAH-a

Tijekom 2012. godine instaliran je Windows 2008 domenski server i Windows 2008 server sa instaliranim uslugama file server i print server te na svim računalima u HAH-u instaliran je Windows 7 operativni sustav.

Windows 2008 serveri te Windows 7 operativni sustavi pridonijeli su dodatnoj informatičkoj sigurnosti Hrvatske agencije za hranu budući da je na taj način omogućeno centralno upravljanje korisnicima novonastale domene. Uspostavom domenskog servera te na njemu omogućenih pristupa (*group policy*) *file serveru*, uspostavljen je kontrolirani pristup svim podacima HAH-a te se ostvaruju pretpostavke za uspostavu sveukupne interne baze podataka Hrvatske agencije za hranu.

9. Osvješčivanje i educiranje potrošača po pitanju rizika koji potječe od hrane

Putem nacionalne medijske kampanje vezane za *Campylobacter*, s naglaskom na prevenciju (reklamni spot na nacionalnom mediju najšireg doseg, isticanjem činjenica o godišnjim troškovima kampilobakterioze za sustav javnog zdravstva u EU kao globalni problem).

Tijekom 2012. g. izrađen je pisani prijedlog video spota te financijski proračun istog. Zbog nedostatka financijskih sredstava i nemogućnosti iznalaženja istih, projekt je prebačen na 2013. godinu.

10. Razvoj novih komunikacijskih kanala

Novi HAH komunikacijski kanal

Izvan plana rada za 2012. godinu Hrvatska agencija za hranu je na *Youtube Internet video servisu* otvorila svoj video kanal na kojem se planira objava video uradaka Hrvatske agencije za hranu.

Video isječci obuhvatit će edukacijske materijale te izvještaje o događajima u organizaciji HAH-a.

● **Redovan rad Odjela za komunikacije i odnose s javnošću**

Redovan rad Odjela obuhvaća i komunikaciju s novinarima (tijekom 2012. godine HAH je zaprimio 176 upita potrošača te 40 novinarskih upita) i obavljanje poslova Nacionalnog koordinатора EFSA pretprišupnog programa te člana EFSA AFCWG. Također, objava vijesti i održavanje HAH web stranice, u suradnji s ostalim odjelima te održavanje HAH računalne mreže dio je redovnog rada Odjela za komunikacije i odnose s javnošću.

IV. ODJEL ZA PRAVNE, KADROVSKE I FINANCIJSKO- RAČUNOVODSTVENE POSLOVE

1. Financijsko- računovodstveni poslovi

Financijsko-računovodstveni poslovi odvijaju se na redovan način. Mjesečna izvješća i obveze prema svim tijelima u državi odvijaju se na propisan način. Godišnja izvješća i završni račun bit će dostavljeni također sukladno propisanim rokovima do kraja siječnja, odnosno veljače iduće godine.

Preraspodjelu financijskih sredstava potaknuli smo prema Ministarstvu poljoprivrede radi izvršenja zakonske obveze Poslodavca vezano za isplatu plaća djelatnicima, budući da su od početka godine u FP nedostajala sredstva za isplatu jedne plaće u ovoj godini, kao i zbog preraspodjele neophodne na još nekim financijskim stavkama FP-a. Plan preraspodjele financijskih sredstava dan ispred Odjela odobren je od Ravnateljice i takav upućen u Ministarstvo poljoprivrede te je u okviru cjelokupnog Proračuna u okviru procesa preraspodjele financijskih sredstava i usvojen na državnoj razini. Također, sukladno internim aktima, Preraspodjela je usvojena i na Upravnom vijeću HAH-a.

2. Poslovi vezani uz postupke javne nabave

HAH je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (N.N. broj 90/11). Sukladno svojoj zakonskoj obvezi HAH je proveo jedan otvoreni postupak nabave male vrijednosti

(„Istraživanje prehrambenih navika na nacionalnoj razini II „), čija je procijenjena vrijednost iznosila 166.000,00 kuna bez PDV-a.

Rezultati otvorenog postupka javne nabave „Istraživanje prehrambenih navika na nacionalnoj razini II“ su u ugovorenom roku dostavljeni, a obveza isplate za ugovorene usluge je izvršena.

Svi ostali postupci bili su postupci tzv. „bagatelne“ nabave čija vrijednost ne prelazi 70.000,00 kuna.

Rezultati postupaka "bagatelne“ nabave dostavljeni su u ugovorenom roku, točnije, 31.12.2012.g.:

- Unapređenje kakvoće i sigurnosti mesa svinja
- Istraživanje prisutnosti nitrata u zelenom povrću
- Ispitivanje kontaminacije teškim metalima domaće i uvozne ribe i proizvoda od ribe
- Izloženost populacije RH esencijalnim i neesencijalnim elementima primjenom studije ukupne prehrane
- Istraživanje prisutnosti ftalata u hrani
- Prehrambene navike i metabolički sindrom kod adolescenata
- Određivanje mikotoksina i metabolita u urinu trudnica
- *Listeria monocitogenes* i drugi kontaminanti u svježem siru i vrhnju domaće proizvodnje s područja RH
- Praćenje pojavnosti citrinina i okratoksina A u mesnim proizvodima na području RH.
- Utjecaj dodataka prehrani na neke mikrobiološke parametre higijene mesa peradi.

3. Kadrovski poslovi

Svi kadrovski poslovi odvijaju se na redovan i ustaljen način.

U HAH-u je ukupno 20 zaposlenika u radu na neodređeno vrijeme. Od ukupnog broja zaposlenika 93% ima visoku stručnu spremu i aktivno govori jedan svjetski jezik. Sukladno Strategiji razvoja HAH-a 2011-2013. planirano je kadrovsko osnaženje na način da je u 2011.g. planirano 23 zaposlenika, u 2012.g. 33 zaposlenika, a u 2013.g. 35 zaposlenika. Međutim, sukladno antirecesijskim mjerama, to kvantitativno kadrovsko osnaženje nije nam bilo dopušteno.

U 2012. g. odobren je neplaćeni dopust za dvoje zaposlenika zbog odlaska na rad u inozemstvo u trajanju do godinu dana.

Kvalitativno kadrovsko snaženje ostvareno je kroz veliki broj edukacija svih zaposlenika.

4. Poslovi vezani uz izradu pravnih akata

Planirane izmjene internih akata (3) nisu izvršene, tj. one su stavljene u stanje mirovanja zbog najavljene izmjene Zakona o hrani kao osnivačkog akta HAH kao i Statuta budući da je donošenje akata jače pravne snage uvjet za izmjene i dopune internih akata HAH-a.

V. OSTALI ZADACI I DJELATNOSTI HRVATSKE AGENCIJE ZA HRANU

1. Koordinacija rada znanstvenih odbora/radnih grupa

Tijekom 2012. održano je 3 sastanka Znanstvenih odbora, te 31 sastanak radnih grupa:

Znanstveni odbori:

- Znanstveni odbor za preh. aditive, arome, pomoćne tvari u procesu proizv. i predmeta koji dolaze u neposr. dodir s hranom.....0
- Znanstveni odbor za biljno zdravlje, proizv. za zaštitu bilja i njihove ostatke 0
- Znanstveni odbor za biološke, kemijske i fizikalne opasnosti 0
- Znanstveni odbor za dodatke i proizvode ili tvari koje se koriste u proizvodnji hrane za životinje 1
- Znanstveni odbor za novu hranu i hranu za životinje koja sadrži GMO 1
- Znanstveni odbor za zdravlje i dobrobit životinja 0
- Znanstveni odbor za prehranu, alergene i hranu za posebne prehrambene potrebe..... 1

Radne grupe:

- Radna grupa za izradu ZM o migraciji epoksidiranog ulja soje (ESBO) iz poklopaca staklenki koje sadrže tapenadu od zelenih maslina – 4 sastanka
- Radna grupa za izradu ZM o smrznutom mesu peradi – 3 sastanka
- Radna grupa za izradu ZM o fosfatima i polifosfatima u mesnim proizvodima – 2 sastanka
- Radna grupa za donošenje znanstvenog mišljenja o mikotoksinima u hrani za životinje – 4 sastanka
- Radna grupa za donošenje znanstvenog mišljenja o teškim metalima u mesu divljači – 3 sastanka
- Radna grupa za donošenje znanstvenog izvješća o utjecaju ambalaže na prirodne mineralne vode *S. Pellegrino* i *Panna* – 5 sastanaka
- Radna grupa za donošenje znanstvenog mišljenja o aditivima u hrani – 1 sastanak
- Radna grupa za donošenje znanstvenog mišljenja o mogućnosti upotrebe proizvoda koji se dobivaju od sušenog lista biljke *Stevia Rebaudiana* Bertoni – 1 sastanak
- Radna grupa za donošenje znanstvenog mišljenja o teškim metalima u povrću – 1 sastanak
- Radna skupina za donošenje ZM Označavanje vode navodom "pogodna za pripremu hrane za dojenčad" i tvrdnjama "može imati laksativan učinak" - 7 sastanaka

2. Edukacije djelatnika HAH-a

Edukacija djelatnika HAH-a odvijala se je u skladu s potrebama i financijskim mogućnostima HAH-a.

U 2012. godini 10 djelatnika je pohađalo doktorski studij, od kojih je 3 steklo titulu doktora znanosti. Tijekom 2012. godine također jedan djelatnik je završio poslijediplomski specijalistički studij, te jedan djelatnik specijalistički diplomski studij, dok je jedan djelatnik polaznik poslijediplomskog specijalističkog studija.

Tijekom 2012. godine realizirane su i sljedeće edukacije:

- ACROPOLIS Project: Training In Probabilistic Dietary Exposure Assessment Principles, Nizozemska, 18–21.01.2012.
- TAIEX Introduction to National Monitoring and Evaluation system for Contained Use of Genetically Modified Organisms (GMO), Zagreb, 25–27.01.2012.
- Primjena novog Zakona o javnoj nabavi i novih podzakonskih propisa, Zagreb, 15.02.2012.
- TEB Redovito usavršavanje iz područja javne nabave, Opatija, 17 – 18.05.2012.
- TAIEX radionica o provođenju službenih kontrola GMO-a u hrani, Vukovar, 31.05.2012.

- Savjetovanje Poslovna tajna s radionicom za izradu Pravilnika o poslovnoj tajni, Tuheljske Toplice, 26.-27.06.2012.
- „BfR Summer school for Risk Assessment“, Berlin, 12– 24.08.2012.
- Workshop “Data Collection And Analysis”, Parma, 19-20.09.2012.
- TEB Proračunske aktualnosti/ Kolektivni ugovor za državne i javne službe Planiranje i druge aktualnosti za proračune i proračunske korisnike, Osijek, 28.09.2012.
- BTSF trening - *Chemical Risk Assessment in food*, Vilnius, 01–05.10.2012.
- BTSF - Training course for Risk assessment in nutrition, Vilnius, 19-23 11.2012.
- Aktualnosti za proračune i proračunske korisnike, Osijek, 26.11.2012.
- BTFS trening – *Pest Risk Assessment*, Milano, 03–07.12.2012.,
- TAIEX Workshop on food information for consumers, Zagreb, 03.–04.12.2012.

3. Sudjelovanje na kongresima i seminarima

- Simpozij agronoma, Opatija, 13–17. 02.2012. (predavanje S. Miloš)
- Conference on ‘Combating Antimicrobial Resistance – Time for Joint Action’, Copenhagen, 13–17.03.2012.
- Znanstveno – stručni skup “Voda za sve”, Osijek, 21.03.2012. godine (predavanje S. Bašić)
- Informativni dan za FP7 nanoznanosti, nanotehnologije, materijala i nove proizvodne tehnologije (NMP), Zagreb, 25.05.2012. (predavanje D. Mikec)

- CEfood, Novi Sad, 23–26.05.2012. (poster izradila B. Hengl)
- COST Action Meeting Feed your knowledge, Healthy feed to healthy food, Barcelona, 06–09.06.2012. (predavanje B. Hengl)
- Znanstveno-stručni skup „Hrana kao temelj zdravlja i dugovječnosti” 18.06.2012. HAZU, Zagreb (predavanje dr.sc. Z. Jurković)
- BfR Symposium "Acting in Times of Crisis and Crisis Prevention", Berlin, 13–14.09.2012.
- 5. Mikrobiološki kongres, Primošten, 27.-29. rujna 2012. ((predavanje B. Hengl)
- Expert meeting "From Data Collection to a cup of coffe", 02.11.2012. Ljubljana, (predavanje D. Sokolić-Mihalak)
- 2. Znanstveno stručni skup „Okolišno prihvatljiva proizvodnja i kvalitetne i sigurne hrane, 13. 12. 2012. (predavanje: S. Miloš i S. Bašić)

4. Sudjelovanje na seminarima, studijskim putovanjima te u radnim grupama u okviru predpristupnog programa u organizaciji EFSA-e

U okviru projekta “*Preparatory Measures for the Participation of the Candidate countries and the Potential Candidate countries in EFSA*” djelatnici HAH-a sudjelovali su na:

- EFSA Focal Point meetings (3 x tijekom 2012.godine)
- Advisory Forum Working Group On Communications (3x tijekom 2012. godine)

- 3rd meeting of EFSA Scientific Network for Risk Assessment of GMO's
- 3rd meeting of the EFSA Scientific Network for Risk Assessment in Plant Health
- Pesticide Steering Committee
- Task Force of Zoonoses Data Collection
- Microbiological Risk Assessment Network
- EFSA Pre-Accession seminar on animal health and welfare
- 2nd Task Force meeting on Zoonoses Data Collection, special meeting on Antimicrobial Resistance
- 1st meeting of EFSA Network on harmonisation of RA methodologies
- 6th Meeting of the Expert group for Chemical occurrence data, Parma, 15-16.03.2012.
- Network meeting on risk assessment of nanotechnologies in food and feed, Parma, 3-4.04.2012.
- 7th Meeting of Expert group on food consumption data, Parma, 21-23.11.2012.
- BTSF - Training Course On Chemical Risk Assessment, Vilnius, 1-5.10.2012.

5. Organizacije/suorganizacije okruglih stolova ili radionica za različite ciljane publike: proizvođači, potrošači, akademska zajednica

Realizirani su okrugli stolovi na temu :

- Okrugli stol „Pesticidi u ekološkim proizvodima (akademska zajednica)“
  - Okrugli stol naziva „Biološke opasnosti i sigurnost hrane“(akademska zajednica) koji je održan u okviru 5. Hrvatskog mikrobiološkog kongresa u rujnu 2012., u Primoštenu

6. Sudjelovanje u radu povjerenstva/radnih skupina u tijelima nadležnim za provođenje inspekcija

- Stručno povjerenstvo za mikrobiološke kriterije u hrani
- Radna skupina za trihinelozu Vukovarsko-srijemske županije
- Vijeće za genetski modificirane organizme
- Povjerenstvo za izradu Pravilnika o hrani i hrani za životinje od konoplje i koja sadrži konoplju
- Povjerenstvo za odobrenje stavljanja na tržište nejodirane soli
- Povjerenstvo za izradu plana za uspostavu monitoringa prehrambenih aditiva
- Povjerenstvo za izradu Vodiča za navođenje hranjivih vrijednosti hrane
- Povjerenstvo za izradu Pravilnika o obavještanju potrošača o hrani
- Povjerenstvo za izradu Vodiča za označavanje, reklamiranje i prezentiranje hrane
- Povjerenstvo za izradu plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje

7. HAH – kontakt točka

- **MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE (MP)**

HAH je jedna od kontakt točaka (KT HAH) u **HR RASFF sustavu** odnosno u slučaju incidenta ili potencijalnog incidenta vezano uz hranu odnosno hranu za životinje, kada je utvrđena opasnost, kada nije utvrđena opasnost vezano uz hranu odnosno hranu za životinje, ali postoje relevantni znanstveni podaci koji ukazuju na vezu između konzumacije hrane odnosno hrane za životinje i pojave štetnih učinaka na zdravlje ljudi i/ili životinja ili u slučaju predostrožnosti.

Nadležno tijelo zatražilo je izradu 37 inicijalnih procjena rizika što je definirano je Pravilnikom o sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (NN br. 134/09)

Slijedom navedenog, tijekom 2012. godine, izrađeno je 37 inicijalnih procjena rizika

- **WHO/FAO**

HAH je nacionalna kontakt točka **INFOSAN** s globalnom mrežom za razmjenu informacija vezano uz sigurnost hrane kojom upravlja Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) u suradnji s Organizacijom za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda.

Ukupno je pristiglo 6 obavijesti vezano uz pojavu kontaminacije i 3 obavijesti o publikacijama izdanim od strane FAO/WHO. Puštena je u rad nova web stranica s novim sučeljem za sigurnu razmjenu informacija o sigurnosti hrane.

- **EFSA Focal Point**

HAH je nacionalna kontakt točka (Focal Point) za EFSA-u s osnovnom zadaćom jačanja znanstvene suradnje, institucionalnog povezivanja i razmjene znanstvenih podataka i umrežavanja.

Ukupno je pristiglo 11 upita i 25 informacija koje su prosljeđene zainteresiranim stranama putem nacionalne mreže institucija.

8. ISO sustav kvalitete

Sustav upravljanja kvalitetom primjenjuje se na davanje znanstvenih i stručnih mišljenja vezano na procjenu rizika hrane i hrane za životinje, naručivanje izrade i sudjelovanje u znanstvenim projekata, sudjelovanje u izradi i implementaciji legislative, te izdavanje edukativnih publikacija.

Tim za kvalitetu osiguravao je da procesi potrebni za sustav upravljanja kvalitetom budu uspostavljeni, primijenjeni i održavani u skladu s normom ISO 9001:2008 čime je bilo osigurano kontinuirano praćenje procesa upravljanja i izvještavanje Uprave o djelovanju sustava upravljanja kvalitetom.

Dva člana ISO tima pripadaju Odjelu za znanstvenu potporu i baze podataka te Odjelu za pravne, kadrovske i financijsko-računovodstvene poslove.

Tijekom 2012. godine provedena su dva interna audita sukladno Godišnjem planu internih audita za 2012. godinu.

Ustanovljeno je da sustav radi kvalitetno i kontinuirano se poboljšava. Korisnici usluga su izrazili zadovoljstvo pruženom kvalitetom znanstvene i tehničke pomoći koju im pruža HAH.

